

ZAKON O LOKALNIM KOMUNALNIM TAKSAMA

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnovni elementi sistema lokalnih komunalnih taksa.

Član 2

Lokalne komunalne takse uvodi lokalna samouprava (u daljem tekstu: opština), svojim propisom.

Prihodi od lokalnih komunalnih taksa pripadaju budžetu opštine.

Član 3

Lokalne komunalne takse mogu se uvesti za:

- 1) korišćenje prostora na javnim površinama, osim radi prodaje štampe, knjiga i drugih publikacija, proizvoda starih i umjetničkih zanata i domaće radinosti;
- 2) držanje (priređivanje) muzike u ugostiteljskim objektima, osim muzike koja se reprodukuje mehaničkim sredstvima (gramofon, magnetofon, radio, TV i sl.);
- 3) korišćenje reklamnih panoa i bilborda, osim pored magistralnih i regionalnih puteva;
- 4) korišćenje prostora za parkiranje motornih i priključnih vozila, motocikala i bicikala, na uređenim i obilježenim mjestima;
- 5) korišćenje slobodnih površina za kampove, postavljanje šatora ili drugih objekata privremenog karaktera;
- 6) korišćenje vitrina radi izlaganja robe van poslovnih prostorija;
- 7) držanje plovnih postrojenja, plovnih naprava i drugih objekata na vodi;
- 8) držanje brenti, gatera i cirkulara za rezanje građe;
- 9) držanje restorana i drugih ugostiteljskih i zabavnih objekata na vodi;
- 10) držanje asfaltnih betonskih baza i baza za drobljenje i preradu kamena i proizvodnju pijeska;
- 11) korišćenje slobodnih površina za karting staze, zabavne parkove i cirkuse;
- 12) korišćenje obale, osim morske u poslovne svrhe.

Član 4

Javnim površinama u smislu ovog zakona, za čije se korišćenje može uvesti lokalna komunalna taksa, smatraju se površine utvrđene planskom dokumentacijom opštine, koje su dostupne svim korisnicima pod jednakim uslovima (ulice, trgovi, javni prolazi, javna stepeništa, mostovi, podvožnjaci, nadvožnjaci, parking prostori, trotoari, stajališta javnog prevoza, pijace, parkovi, travnjaci, površine za rekreaciju i sl.)

Član 5

Obveznik lokalne komunalne takse je korisnik prava, predmeta i usluga za čije je korišćenje propisano plaćanje takse.

Taksena obaveza nastaje danom početka korišćenja prava, predmeta ili usluge za čije je korišćenje propisano plaćanje lokalne komunalne takse.

Član 6

Lokalna komunalna taksa za osnove iz člana 3 ovog zakona, može se utvrđivati prema korisnoj površini, vremenu korišćenja ili određivati u fiksnom iznosu.

Lokalne komunalne takse iz stava 1 ovog člana, mogu se utvrđivati u različitoj visini zavisno od vrste djelatnosti, površine, lokacije, odnosno zona u kojima se nalaze objekti, predmeti, odnosno vrše usluge za koje je propisano plaćanje takse.

Član 7

Propisom opštine kojim se uvode lokalne komunalne takse, utvrđuju se taksene olakšice i način plaćanja taksenih obaveza, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 8

Opština može visinu lokalne komunalne takse, usklađivati sa godišnjom stopom rasta cijena na malo, prema podacima nadležnog organa za poslove statistike, ako je ta stopa veća od 2%.

Član 9

U pogledu žalbe, prinudne naplate, kamate, povraćaja i ostalog što nije posebno uređeno ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen poreski postupak.

Član 10

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Član 11

Izuzetno od člana 3 ovog zakona, opština može do kraja 2007.godine propisati obavezu plaćanja lokalne komunalne takse i po osnovu:

1. korišćenja objekata kojima se vrši prenos električne energije i to za:
 - stubova za prenos.....do 10 € po komadu;
 - stubova za distribuciju.....do 2 € po komadu;
 - trafo stanica (TS) 35/10 KV.....do 150 € po komadu;
 - trafo stanica (MBTS, BTS, ZTS, DTS).....do 80 € po komadu;
 - stubnih trafostanica (STS).....do 15 € po komadu;
 - niskonaponskih ormara (NN ormari).....do 25 € po komadu;

2. korišćenja telekomunikacionih objekata i to za:
 - baznih stanica u mobilnoj telefoniji.....do 100 € po komadu;
 - mikrobaznih stanica u mobilnoj telefoniji.....do 50 € po komadu;
 - baznih stanica.....do 30 € po komadu;
 - predajnika (pasivnih repetitora).....do 10 € po komadu;
 - stubića.....do 4 € po komadu;
 - šahta.....do 4 € po komadu;
 - telefonskih govornica.....do 4 € po komadu;
 - telefonskih ormarića.....do 4 € po komadu;

3. postavljanja TV i radio primopredajnika, u visini do 50 € po komadu;

4. korišćenja morske obale u poslovne svrhe, u visini do 0,05 € po m² korisne površine.

Lokalne komunalne takse za korišćenje predmeta, odnosno prava plaćaju se mjesečno, do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 12

Opštine su dužne da svoje propise usaglase sa odredbama ovog zakona do 31. decembra 2006.godine.

Član 13

Danom primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o komunalnim taksama i naknadama ("Službeni list RCG", br.38/92,30/93, 3/94, 27/94 i 45/98).

Član 14

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2007.godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I Ustavni osnov za donošenje Zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 12 tačka 4 Ustava Republike Crne Gore, kojim je utvrđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Republiku u koje spada i uvođenje poreza i drugih dažbina neophodnih za finansiranje javnih rashoda koji se izvršavaju od strane Republike i opština.

II Razlozi za donošenje Zakona

Važeći Zakon o komunalnim taksama i naknadama ("Službeni list RCG", br.38/92,30/93,3/94,27/94 i 45/98), u primjeni je od 1992.godine i njegova rješenja su u proteklom periodu više puta mijenjana i dopunjavana, tako da su u suštini ostala na snazi samo rješenja koja se odnose na sistem lokalnih komunalnih taksa.

Imajući u vidu, da je u međuvremenu donešeno više zakona (Zakon o finansiranju lokalne samouprave, Zakon o porezu na nepokretnosti, Zakon o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica, Zakon o boravišnoj taksi i dr.), kojima je na drugačiji način uređen najveći dio materije iz navedenog Zakona o komunalnim taksama i naknadama, to je nametalo potrebu da se donese poseban zakon, kojim bi se na sistemski način uredila materija koja se odnosi na lokalne komunalne takse.

Pored toga, važeći Zakon o komunalnim taksama i naknadama je dosta neprecizan, posebno u dijelu koji se odnosi na definisanje pojma javne površine koja je, najvećim dijelom, osnov za plaćanje komunalnih taksa, što je imalo za posledicu da pojedine opštine uvode komunalne takse i za korišćenje površina koje se ne smatraju javnim.

Takva situacija doprinijela je da visina lokalnih komunalnih taksa, posebno za korišćenje infrastrukturnih objekata (objekata kojima se vrši prenos električne energije, objekata iz oblasti telekomunikacija, radio-difuzije, morskog dobra i sl.), u poslednje dvije godine, postane značajno ograničenje za unapređenje preduzetničkih aktivnosti i sprovođenje procesa privatizacije.

Potreba donošenje novog zakona posebno je aktuelizovana od strane Elektroprivrede, sa obrazloženjem da će postojeći nivo lokalnih komunalnih taksa izazvati povećanje cijene električne energije.

U cilju prevazilaženja uočenih problema, ministar finansija je krajem jula 2005. godine formirao Međuresorsku radnu grupu koju su sačinjavali predstavnici više ministarstava, opština, jednog broja privrednih subjekata (Elektroprivreda CG, Telekom AD, AD Jugopetrol, AD Pomorski saobraćaj), Montenegro biznis alijanse i dr. koja je bila u obavezi da pripremi zajedničke polazne osnove za izradu novog Zakona o lokalnim komunalnim taksama.

Navedena radna grupa je proučila veći broj komparativnih rješenja, a posebno u zemljama u okruženju i došla do zaključka da za postavljanje infrastrukturnih objekata (objekata za prenos električne energije i dr.) u tim zemljama ne postoji obaveza plaćanja lokalne komunalne takse, jer je to u suprotnosti sa osnovnom suštinom taksene obaveze, koja podrazumijeva izvršenje određenih obaveza od strane opština čiji su to prihodi.

Međutim, imajući u vidu postojeću situaciju, da najveći broj opština ostvaruje značajne prihode po osnovu lokalnih komunalnih taksa za korišćenje infrastrukturnih objekata, ocijenjeno je cjelishodnim da se za određeni vremenski period (do kraja 2007.godine) opštinama da mogućnost da ubiraju takse i po tom osnovu, s tim da se Zakonom ograniči visina tih taksa. Kod odredjivanja visine taksene obaveze po navedenom osnovu vodilo se računa da njihov nivo ne stvara dodatne barijere za poslovanje privrednih subjekata i da ne utiče na povećanje cijena proizvoda, odnosno usluga.

Pored navedenog, kod pripreme predloženog zakona uočeno je da u praksi postoji više slučajeva višestrukog plaćanja fiskalnih obaveza po istom osnovu (na primjer: za korišćenje morskog dobra plaća se posebna naknada JP "Morsko dobro", a za korišćenje morske obale privredni subjekti plaćaju opštini lokalnu komunalnu taksu. Takođe, Elektroprivreda CG, Telekom AD i drugi privredni subjekti za korišćenje infrastrukturnih objekata (koji čine njihovu imovinu), pored poreza na nepokretnosti, plaćaju opštini lokalnu komunalnu taksu. Slična je situacija i sa plaćanjem različitih oblika naknada, koji proizilaze iz Zakona o putevima, Zakona o radio-difuziji, Zakona o energetici, Zakona o telekomunikacijama, što sve ima za posledicu plaćanje fiskalnih obaveza po dva ili više osnova. Stoga se kod definisanja taksenog osnova u predloženom zakonu vodilo računa da se izbjegne višestruko plaćanje fiskalnih obaveza po istom osnovu.

U postupku pripreme predmetnog zakona, shodno odredbama člana 13 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list RCG", br. 42/03, 28/04 i 75/05), zatražena su mišljenja svih opština (21) i Zajednice opština. Takođe, pribavljena su mišljenja jednog broja privrednih subjekata (Elektroprivrede Crne Gore, Telekom AD, Jugopetrol AD, Pomorski saobraćaj), Montenegro biznis alijanse i dr. U dostavljenim mišljenjima, veći broj opština, kao i Zajednica opština ukazale su na negativne finansijske posledice primjene predloženih rješenja, pri čemu je posebno apostrofirano neslaganje sa rješenjem da se za korišćenje infrastrukturnih objekata ograniči naplata takse do kraja 2007. godine. Na drugoj strani, privredni

subjekti su zahtijevali da sa danom primjene predloženog zakona prestane i obaveza ubiranja lokalnih komunalnih taksa za korišćenje infrastrukturnih objekata.

III Obrazloženje osnovnih pravnih instituta

Čl.1-2 - Ovim odredbama propisuju se osnovni elementi sistema lokalnih komunalnih taksa (takseni osnov, obveznik plaćanja, nastanak obaveze obračunavanja i dr.). Lokalnu komunalnu taksu bi svojim propisom uvela opština, a prihodi po ovom osnovu pripadali bi budžetima opština.

Član 3 - Ovim odredbama propisuju se vrste proizvoda, prava i usluga po kom osnovu opštine mogu uvesti lokalne komunalne takse. Prema predloženom rješenju, opštine mogu uvesti lokalne komunalne takse, između ostalog, za: korišćenja prostora na javnim površinama ili ispred poslovnih prostorija u poslovne svrhe, osim radi prodaje štampe, knjiga i drugih publikacija, proizvoda starih i umjetničkih zanata i domaće radinosti; držanje (priredivanje) muzike u ugostiteljskim objektima, osim muzike koja se reprodukuje mehaničkim sredstvima; korišćenje reklamnih panoa i bilborda, osim pored magistralnih i regionalnih puteva; korišćenje prostora za parkiranje motornih i priključnih vozila, motocikala i bicikala, na uređenim i obilježenim mjestima; korišćenje obale, osim morske obale, u poslovne svrhe.

Član 4 - Ovim odredbama pojmovno se daje definicija javne površine u smislu predloženog zakona. Javnom površinom, prema predloženom rješenju, smatraju se površine utvrđene planskom dokumentacijom opštine, koje su dostupne svim korisnicima pod jednakim uslovima (ulice, trgovi, javni prolazi, javna stepeništa, mostovi, podvožnjaci, nadvožnjaci, parking prostori, trotoari, stajališta javnog prevoza, pijace, parkovi, travnjaci, površine za rekreaciju i sl.) Ovim rješenjem, otklanjaju se nepreciiznosti koje su bile evidentne u dosadašnjoj praksi i koje su opštinama omogućavale da na vrlo kreativan način tumače "šta se smatra javnom površinom".

Čl. 5-6 - Ovim odredbama propisuje se, da je obveznik lokalne komunalne takse korisnik prava, predmeta i usluga, za čije je korišćenje propisano plaćanje takse, a da taksena obaveza nastaje danom početka korišćenja prava, predmeta ili usluge. Takođe, opštinama se daje mogućnost da lokalne komunalne takse mogu utvrđivati prema korisnoj površini, vremenu korišćenja ili odredjivati u fiksnom iznosu. Visina lokalne komunalne takse utvrđuje se u zavisnosti od vrste djelatnosti, površine, lokacije, odnosno zone u kojoj se nalaze objekti, predmeti, odnosno vrše usluge za koje je propisano plaćanje lokalne komunalne takse.

Član 7 - Ovim odredbama daje se ovlašćenje opštinama da same odredjuju taksene olakšice i način plaćanja taksene obaveze, osim za lokalne komunalne takse za korišćenje infrastrukturnih objekata.

Član 9 - Ovim odredbama propisuje se shodna primjena Zakona o poreskoj administraciji u pogledu žalbe, prinudne naplate, kamate, povraćaja i ostalog što nije posebno uređeno ovim zakonom.

Član 11 - Ovim odredbama, kao prelazno rješenje, opštinama se daje mogućnost da do kraja 2007.godine mogu propisati obavezu plaćanja takse i za: korišćenje infrastrukturnih objekata kojima se vrši prenos električne energije i dr. i određuju granični iznosi takse koja se može propisati po navedenom osnovu.

Član 12 - Ovim odredbama propisuje se rok do kojeg su opštine dužne da usklade svoje propise sa odredbama predloženog zakona (rok za usaglašavanje je određen do 31. decembar 2006. godine).

Član 14 - Ovim odredbama propisuje se rok stupanja na snagu, odnosno primjene Zakona. Imajući u vidu da opštine treba da usklade svoje propise sa odredbama predloženog zakona i da su u svojim budžetima planirale prihode po osnovu lokalnih komunalnih taksa prema postojećim propisima, predlaže se da se sa primjenom predloženog zakona otpočne 1. januara 2007. godine.

IV Finansijska sredstva za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenja ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz Budžeta Republike.

Međutim, primjena predloženog zakona, zbog vremenski ograničene mogućnosti ubiranja taksa po osnovu korišćenja infrastrukturnih objekata i ograničenja kod visine tih taksa, uticaće na smanjenje izvornih prihoda budžeta opština (za 2007. godinu to smanjenje bi iznosilo cca 4,0 mil. €). Stoga će se u toku 2006. godine detaljno razmotriti negativni uticaj primjene predloženog zakona na budžete opština i sagledati mogućnost iznalaženja alternativnih izvora prihoda.

* *
*